

Nr 164.

Av herrar **Velander** och **Sylwan**, om rätt att använda statsobligationer såsom betalningsmedel vid erläggande av skatt till staten.

Det synes vara förenat med utomordentliga svårigheter att råda bot för det ofta påtalade missförhållandet, att skatterna — såväl de statliga som de kommunala — förfalla till betalning en avsevärd tid efter det att den inkomst, varå de belöpa, blivit förvärvat. Åtskilliga utredningar och förslag till avhjälpande av detta missförhållande, som utan tvivel medför väsentliga olägenheter för såväl det allmänna som den enskilde skattebetalaren, ha sett dagen, men intet av dessa förslag lärer vara av beskaffenhet att kunna läggas till grund för proposition till riksdagen. Den bebådade propositionen angående främjande av utskyldsbetalning genom erkända skatteförmedlingskassor torde, enligt vad som försports, endast åsyfta att i någon mån lindra de ogynnsamma verkningarna av det nuvarande systemet med eftersläpande skatter, men icke att upphäva denna eftersläpning.

Särskilt för företagare, såväl enskilda som bolag, vilka i allmänhet måste räkna med från år till år mer eller mindre växlande inkomster, innebär det nuvarande systemet påtagliga olägenheter, i det att medel måste hållas likvida för gäldande av den svävande skatteskulden. Enahanda är förhållandet med löntagare, vilkas inkomst är beroende av rörelsens växlande resultat, och med särskild skärpa framstår olägenheten för en enskild skattskyldig, då denne står i begrepp att lämna sin anställning och måste räkna med inkomstminskning, liksom ock för var och en, som vill säkerställa betalningen av de löpande utskylder, som efter hans frånfalle skola erläggas av dödsbodelägarna för den av honom uppburna inkomsten.

På grund av den nuvarande höga skattebelastningen uppgå de medel, som hållas likvida för skattebetalning, säkerligen till mycket betydande belopp. Om statsobligationer godkändes såsom betalningsmedel vid erläggande av skatt, skulle dessa nu för skattebetalning reserverade medel kunna användas för produktiva ändamål, om vederbörande skattebetalare tillika innehade för skatternas erläggande tillräckliga poster obligationer. Övriga skattskyldiga skulle ock finna det förmånligt att placera sina likvida medel i obligationer.

Genom kungl. förordningen den 4 oktober 1940 har medgivits rätt att använda obligationer, tillhörande svenska statens försvarslån den 1 maj 1940 (försvarsobligationer), såsom betalningsmedel vid erläggande av arvsskatt. Denna rätt har utsträckts till att avse jämväl vissa andra obligationer enligt kungl. förordningarna den 28 mars 1941 och den 20 mars 1942.

Det torde ligga i såväl det allmännas som den enskilde skattebetalarens intresse att den enligt dessa förordningar medgivna rätten åtminstone i viss

utsträckning göres tillämplig jämväl beträffande statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, värnsskatt och särskild skatt å förmögenhet. Ett närmare övervägande av detta spörsmål synes i varje fall påkallat. Någon obegränsad rätt i antytt hänseende torde dock icke kunna ifrågakomma. Den bör måhända begränsas till vissa slag av obligationer samt obligationer förvärvade i viss ordning. Vid en utredning i frågan torde sålunda böra övervägas, huruvida icke den ifrågasatta rätten tilläventyrs bör inskränkas till sådana obligationer eller vissa slag av obligationer, som framdeles må komma att utfärdas. En annan sak är huruvida obligationer, löpande med lägre ränta än andra samtidigt utfärdade obligationslån, böra erhålla viss särställning. För undvikande av svårigheter vid uppbörden torde det vara lämpligt föreskriva, att detta betalningsmedel endast må användas i poster om jämna 100-tal kronor, eventuellt 500-tal eller 1,000-tal kronor. Med hänsyn till den särskilda betydelse den avsedda reformen skulle äga vid avgång från tjänst och vid dödsfall, synes densamma i första rummet böra ifrågakomma i sådana sammanhang. Beträffande sålunda den dödsbo åliggande betalningsskyldigheten för å den avlidnes inkomst belöpande skatter torde alla skäl tala för att denna finge fullgöras med i dödsboet befintliga statsobligationer.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning och framläggande av förslag helst för innevarande års riksdag om rätt att använda statsobligationer såsom betalningsmedel vid erläggande av skatt till staten.

Stockholm den 24 januari 1943.

Gustaf Velander.

Eilif Sylwan.